

EMMAKRONIEK

onregelmatige periodiek voor de emmastraat e.o.

6de JAARGANG

NOVEMBER 1986

NUMMER 15

MIGRATIES

De fam. Douwma is vertrokken uit het perceel Wilhelminastraat 10 met medeneming van hun verbodsborden. In het huis woont nu de fam. SLEGTENHORST. Op nr. 14 in de Wilhelminastraat woonde de fam. Pabon, nu de fam. MOSTERT. De fam. Overbosch ging naar Wassenaar, nog voor de 39ste verjaardag (14 juli 1986) van de heer Overbosch. De vrijgekomen woning wordt nu bewoond door de fam. SEGIJN (Wilhelminastraat 22).

MIDWINTERBLAZEN EN KERSTZANG

Het Midwinterblazen in de Emmastraat is dit jaar op zaterdag 20 december vanaf 10 uur 's avonds.

De jaarlijkse samenzang op 24 december zal ook dit jaar weer worden gehouden in de Emmastraat om half zeven 's avonds. Ik stuur tijdig een herinnering.

STORM

De Plataan in de Emmastraat heeft de storm van 20 oktober tamelijk goed doorstaan.

Hier volgt een tabel met naast elkaar de windkracht in graden Beaufort, de gemiddelde windsnelheid in km/uur en de winddruk in kgf/m².

kracht	snelheid	druk
3	16	1
4	24	3
5	34	5
6	44	9
7	56	15
8	68	22
9	81	31
10	95	43
11	110	57
12	117	65

Welke lezer(es) wil deze gegevens eens controleren?

BORDJE WEG

WAT IN UW DORP IS AANGEPLANT
VERDEDIG DAT MET HAND EN TAND

Bordjes met deze tekst stonden eertijds in Leiderdorp in plantsoenen. Een groot aantal ervan is geroofd. Het allerlaatste stond in de Emmastraat en werd kort geleden door de Gemeente veilig ergens opgeborgen.

Als de kat met zijn ogen knippert
hoort de muis wat de kat denkt
en ruikt de kat wat de muis ziet.

ADVERTENTIES

In het Leidsch Dagblad werden te koop aangeboden een polyester boot en een monstercollectie damesblazers en werd een kraammachinist gevraagd. Onder een advertentie van begrafenisondernemer J.H. Soek stond de mededeling: "Advertenten doet verkopen".
Via een adres in de Telegraaf van 9 aug. 1986 kun je een doctor-titel probleemloos en via het buitenland verkrijgen. Het gerucht gaat, dat er in de Oranjewijk iemand woont, die de titel "dr" voert, terwijl hij geen enkele academische studie heeft voltooid.

STREEKTALEN

Wie Nederlandse streektalen met elkaar wil vergelijken moet gaan letten op verschillen in morfologie, fonologie, vocabulair en syntax. Wie een bepaalde streektaal niet mooi vindt of zelfs verwierpt, moet dan wel bij zichzelf eens te rade gaan en zich afvragen, of zijn eigen ABN wel geheel vrij is van alle typische kenmerken van de bedoelde streektaal. Men moet vooral letten op de dikke keel-"r" aan het eind van een woord en op het gebruik van uitdrukkingen als: "ja, toch? - niet, dan? - weet je wel? - wat maakt dat nou uit! - zo hoort 't ook - ja, wat daggie dan? - niet te geloven! - daar worje niechoet van! - zeker weten". (Die laatste uitdrukking is gelukkig bijna verdwenen, maar zeker weten doe ik dat niet).
J. Goossens pleit in zijn boek "Inleiding tot de Nederlandse dialectologie" voor een zodanige mentaliteitsverandering, dat de negatieve waardering voor dialect wordt opgeheven en dat dialect spreken als een andere, maar niet als een slechtere uitdrukkingvorm wordt beschouwd. Ja, toch? Niet, dan? (Kan allebei).

OPEN-AF OF OP-EN-AF?

Het advies "BRUG OPEN MOTOR AF" kan m.i. kernachtiger worden geformuleerd als: "BRUG OP MOTOR AF" aangezien een geopende brug meestal gesloten is voor het verkeer en omdat er in ons land nog maar weinig draaibruggen zijn.

BAARD

Gastheer tegen bezoeker, die zich kennelijk een paar dagen niet heeft geschoren: "Man, wat zie jij d'r belubberd uit!"

KLANKVERWISSELINGEN

In "Opperlandse Taal- en Letterkunde" van BATTUS staat een rijtje van 3 woorden en van het 4de woord is alleen de beginletter gegeven:

- herenboekje
- berenhoekje
- boerenhekje
- h.....

Wie het 4de woord volledig opschrijft, zal ontdekken, dat dit woord rechtstreeks uit het eerste kan worden verkregen en dat die twee woorden iets met elkaar te maken kunnen hebben.

HOMO LUDENS

Vlak voor de speelgoedwinkel INTERPOOS in het winkelcentrum RINKELHOF vertelde mevrouw A. Siederlee mij, dat Qué Smachtlam de laatste tijd geen post meer ontvangt van zijn voormalige assistente mevrouw Vroom, die van joodse afkomst is en dat hij nu al zijn boodschappen zelf doet.

LIMERICK

Er was eens een man in Hooghalen
Die begon al behoorlijk te kalen
Dus wreef hij met was
Tot zijn kop glom als glas
En dat deed hij per dag vele malen

(Inz.: Kees Meijer)

CRYPTO-LIMERICK

De kline Polina va Leiden
To párito bleekgroene weiden
Va kádere dia
Ti nádere mia
O diramilova ze zeiden

(Ingezonden door postorderbedrijf)

Ik plaats deze limerick na enige aarzeling, want ik zie de clou niet. U wel?

GROETEN

Groeten uit de Voorhof!
Prettige Feestdagen!

R.T.

KOELIE-KERK

De Hartebrugkerk aan de Haarlemmerstraat in Leiden heet eigenlijk officieel de kerk van Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen. Het feest van olv onb ontv wordt in de R.K. Kerk jaarlijks gevierd op 8 december; 9 maanden daarna, dat is op 8 september, valt het feest van Maria Geboorte. Het feest van Maria Boodschap is op 25 maart, dat is 9 maanden voor Kerstmis.

Boven de ingang van het kerkgebouw staat te lezen: "HIC DOMUS DEI EST ET PORTA COELI". Wegens het laatste woord in deze zin wordt die kerk door oudere Leidenaren ook wel de KOELIE-kerk genoemd.

MARTHA EN HAAR(?) PORTEMONNAIE

Friedrich Freiherr von Flotow componeerde op 35-jarige leeftijd zijn komische opera MARTHA. In de 4de scène van het 3de bedrijf zingt LYONEL de aria "ACH SO FROMM", met daarin o.a. de tekst: "Martha! Martha! Du entschwandest, und mein Glück nahmst du mit dir". De volksmond maakte daarvan: "MARTHA! MARTHA! DU ENTSCHWANDEST, UND MIT DIR MEIN PORTEMONNAIE".

JARRETELREFLECTORS

Het "Nieuwsblad van het Noorden" schreef onlangs, dat in de Dudley-dierentuin in Engeland jarretelreflectors worden beproefd op kamelen, omdat deze dieren in Saoedi-Arabië vaak van achteren worden aangereden. De pas benoemde hoogleraar in de lexicologie, VAN STERKENBURG, zal het woord "jarretelreflectors" niet opnemen in het Woordenboek der Nederlandse Taal, dat over enkele jaren gereed moet zijn en waaraan al ruim 130 jaar is gewerkt.

Volgens mijn zuster in Amsterdam komen jarretels weer in de mode.

BERICHT

Mme la Classe maakt goede voortgang met haar zanglessen. Voor Italiaans, Frans en Solfège heeft zij niet veel tijd meer. Haar plantjes gedijen goed, daar waar zij die heeft achtergelaten. Er is ook nog wat straling. Tante Cor en tante Loes kunnen steun verlenen.

EMANCIPATIE

De gem. Hillegom zoekt een VOORMAN-TUINMAN (M/V)

Tevens hebben zij een vacature voor een MEDEWERK(ST)ER.

ANONIEM TELEFOONTJE

Dat kreeg de Redactie op dinsdag 28 oktober 's avonds na het NOS-journaal van 8 uur. Ik hoorde een vrolijke, heldere vrouwestem, kenmerkend van een nog jonge vrouw. Zij sprak de "r" uit op een manier, die kenmerkend is voor de streek waar zij vandaan komt (niet uit Leiden). Daarnaast waren er nog enkele andere fonologische en syntactische bijzonderheden in haar spraak. Zij noemde niet haar naam; voor het gemak noem ik haar daarom JO QUEVARA. Zij nodigde mij valselijk uit namens een derde, die daar niet van op de hoogte was. Bij een latere ontmoeting heeft zij niet gezinspeeld op haar anonieme telefoontje en de bedrieglijke mededeling. Ik ga er nu van uit, dat zij spoedig open kaart zal spelen, want ik verlang terecht genoegdoening.

EEN OPTISCHE ILLUSIE

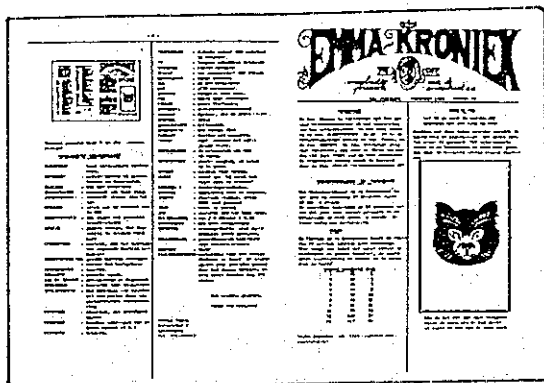
Neem een zonnebril. Houd het linker of het rechter glas voor het rechter oog. Laat het linker oog onbedekt. Kijk met beide ogen naar de bewegende slinger van een klok. Het lijkt dan, of de slinger een ellips beschrijft. Plaats het zonnebrilglas nu voor het linker oog en kijk weer met beide ogen; de slinger lijkt weer een ellips te beschrijven, maar nu andersom. (Kijk in horizontale richting en op leesafstand naar de slinger). Welke lezer(es) kan dit verschijnsel verklaren?

APOTHEEK OF HUWELIJSBUREAU ?

Op 12 april 1986 bezocht ik apotheek Boehmer, waar een Open Dag werd gehouden. Op een beeldscherm verscheen daar de tekst: "van deze heer staat nog iets". Desgevraagd deelde mevr. Boehmer mij mede, dat daar had moeten staan: "van deze heer staat nog iets op de plank". Een andere monitor droeg het opschrift: "DATA PARTNERS". Hierover zei mevr. Boehmer, dat zij aan haar vertegenwoordiger zou vragen, er een ander opschrift op te zetten.

VOOR DE SCHOOLGAANDE JEUGD

Door ondermelk heel goed te mengen met een mengsel van vloeibare en vaste vetten ontstaat er een pasta, die zich laat uitsmeren als boter. De ondermelk is hierin aanwezig in de vorm van kleine druppeltjes (pareltjes). Het Griekse woord voor parel is "margaron"; daarom wordt deze kunstboter sinds 1813 "margarine" genoemd.

Hoeveel poesjes ziet U in dit Emmakro-
niekje?

VERKLARENDE WOORDENLIJST

- BEUKENOOT - hard aangeslagen muziek-
noot.
- KOFSCHIP - alleen bekend bij oudere
lezers en lezeressen.
- BLAZOEN - kus met pokerface.
- CONSERVATOR - suppoost van hoge rang.
- JAARKALENDER - vermeldt alleen jaartal-
len.
- OVERUUR - extra uur bij herstel van
de MET.
- SCHOPPENHEER - aan lager wal geraakte
intellectueel.
- KOLFJE - glazen vaatje, dat toe-
vallig in iemands hand
past.
- COMMUNISME - stelsel, dat het nuttigen
van ongewijde hosties pro-
pageert.
- EXCOMMUNICEREN - gewijde hosties nuttigen
- buiten het kerkgebouw.
- WATERJUFFER - meermin.
- BISSCHOP - dubbele spade.
- ACE OF SPADES - schoppenaas in Engeland.
- METERHUUR - huurprijs voor doopmoeder.
- KWALIFICATIE - het ontstaan van kwallen
uit een poliep door on-
geslachtelijke vermeerde-
ring.
- MINORIET - mineraal, dat droefheid
opwekt.
- MISOOGST - huidige opbrengst van ge-
lezen missen (R.K.)
- UITBENEN - O-benen.

- VIERSCHAAR - dubbele schaar (om ceintuur
te knippen).
- 'T - laagste relatieve toonnaam.
- ROOKSTEL - rokend echtpaar.
- STAKER - het comparatief van schaak.
- CONDOLEREN - samen doleren.
- DAL - 10.000 milliliter.
- DAM - 1000 centimeter.
- DAMBORD - eetgerei voor reus.
- FIS - halve toon verhoogde f.
- FISKUS - soort liefkozing.
- ETTERBUIL - ziekenhuisscheldwoord.
- HANDMOF - Duitser, die de groet bracht.
- DRUKROL - bolus.
- GEMAKZUCHTIGE - brilmaniak.
- GEBENEDIJD - met benige dijen.
- PASSANT - heilige met paspoort.
- PARAAF - raaf, waarvan het wijfje
jongen heeft.
- NATUURKUNDE - de wetenschap van het
ná-turen.
- NATUURDRIFT - sterke neiging, om iemand
na te turen.
- NONIUS - nuntius voor nonnen.
- DORST - staat in: "hij dorst het
water niet te drinken".
- KIESDELER - tandartsgereedschap.
- KOMMIES - aansporing voor mw Bouwman.
- JODIUM - chemisch element, sinds
1955 jood genoemd.
- JOJO - klim- en zaktol.
- JHR. - mannelijk lid van lage adel.
- PRIJSRAADSEL - van f 0,92/voor f 0,88
- VERKWIKKEN - met kwik vergiftigen.
- RECEPTIE - ontvangstbalie, waar geen
receptie wordt gehouden.
- GELUIDSBAND - geluiddempende hoofdband
voor doe-het-zelvers.
- GEDRUKT - klaar.
- ZIELSVERHUIZING - verhuizing naar het dorpje
HELSDeur op Texel. De zielen
worden daar jaarlijks geteld
door het dorpje Bemelen; in
1976 telde Bemelen nog 378
zielen.

Met vrolijke groeten,

VOORN VAN BIELANDT

Michel Voorn
Emmastraat 4
Leiderdorp
Tel. 071-895506